

การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

กลางกร พัฒนเมธาดา และ พรรณี ศรีเรือน*

สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จังหวัดเชียงใหม่ 50200

*อีเมลของผู้ประพันธ์บรรณกิจ: phannee.sr@cmu.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ 2) ประเมินผลระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของกระบวนการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จากนั้น ดำเนินการออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน ที่ได้นำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการบริหารจัดการข้อมูลของระบบ รวมถึงบูรณาการข้อมูลดิจิทัลกับระบบสารสนเทศอื่นของสถาบันฯ ทำให้ได้ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 8 ประเด็นการตรวจสอบ ได้แก่ 1) การดำเนินงานผลการตรวจสอบครั้งก่อน 2) การดำเนินงานด้านการรับ-นำส่งเงิน 3) การดำเนินงานด้านงานวิจัย 4) การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ 5) การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่/ค่าสาธารณูปโภค 6) รายการของทรัพย์สินส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยประจำปี 7) ผลการดำเนินงานตามคำรับรองกับมหาวิทยาลัย 8) การควบคุมภายในด้านการจ่ายเช็ค ผลที่ได้จากการประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายในโดยใช้ระบบงานเดิมและระบบงานที่พัฒนา พบว่า ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยลดระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบภายใน ลดจำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายใน มีกระบวนการกำกับติดตามและควบคุมความเสี่ยง และสามารถตรวจสอบภายในผ่านช่องทางออนไลน์ นอกจากนี้ยังพบว่า ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน มีความพึงพอใจต่อระบบโดยรวมมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 และค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจมากที่สุด คือ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน และด้านการใช้งานระบบโดยรวม รองลงมา คือ ด้านตรงตามความต้องการ ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และด้านประสิทธิภาพ

คำสำคัญ: ระบบสารสนเทศ การตรวจสอบภายใน เทคโนโลยีดิจิทัล การบริหารจัดการข้อมูล การเปลี่ยนแปลงดิจิทัล การติดตามผล

Development of Information Systems for Internal Auditing at the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University

Kulangkun Putanametada and Phannee Sriruen*

The Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University, Chiang Mai 50200, Thailand

*Corresponding author's e-mail: phannee.sr@cmu.ac.th

Abstract

This research aims to achieve two primary objectives: 1) Develop an information system for internal audits at the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University, 2) Evaluate the information system for internal auditing at the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University. The researcher conducted a comprehensive study of the problems and obstacles within the internal audit process of the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University. Subsequently, the researcher designed and developed an information system for internal auditing that leverages digital technology to manage system information. This system includes the integration of digital data with other information systems within the institution, resulting in an information system for internal audits at the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University comprising 8 audit issues: 1) Tracking of previous internal audits 2) Operations for receiving and disbursing funds 3) Operations related to research 4) Operations concerning academic service projects 5) Operations related to renting facilities and utility expenses 6) Reports on the annual Research Promotion and Development Fund 7) Performance results certified by the university and 8) Internal control procedures related to check payments. The results of evaluating the quality of data management for internal audits, comparing the original work system with the developed one, indicate that the information system for internal audits at the Multidisciplinary Research Institute, Chiang Mai University significantly reduces the time required to prepare documents before internal audits. It also decreases the volume of documents used in internal audits, incorporates a risk monitoring and control process, and facilitates online channels for conducting internal audits. Furthermore, users of the information system for internal auditing expressed the highest level of satisfaction, with an average rating of 4.66. The aspects with the highest satisfaction ratings include ease of use, overall system functionality, meeting user needs, information security, and efficiency.

Keywords: Information System, Internal Auditing, Digital Technology, Data management, Digital transformation, Monitoring

บทนำ

ปัจจุบัน เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารถูกพัฒนาให้มีความก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว และถูกนำมาใช้เป็นเครื่องมือที่มีบทบาทสำคัญในการทำงานด้านต่าง ๆ ภายในองค์กร เพื่อเพิ่มศักยภาพการดำเนินงาน ลดขั้นตอนการทำงาน เพิ่มความถูกต้องแม่นยำของข้อมูล ลดระยะเวลาในการทำงาน ซึ่งช่วยลดต้นทุนการดำเนินงานและส่งผลให้ผู้รับบริการเกิดความสะดวกและพึงพอใจในการใช้บริการ โดยมีภาครัฐที่ตระหนักถึงความจำเป็นในการสร้างสรรค์และการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเต็มศักยภาพ ให้การส่งเสริมและสนับสนุนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน นวัตกรรม ข้อมูล และทรัพยากรอื่น ๆ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน (กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร, 2559)

ทั้งนี้ สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่มีหน้าที่สำคัญประการหนึ่ง คือ การอำนวยความสะดวกและให้ความร่วมมือแก่ผู้ตรวจสอบภายในจากสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (Internal Auditing) เป็นกิจกรรมที่ให้ความเชื่อมั่นและให้คำปรึกษาอย่างเที่ยงธรรม และเป็นอิสระ เพื่อเพิ่มคุณค่าและปรับปรุงการปฏิบัติงานขององค์กรให้ดีขึ้นและบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ด้วยการประเมินและปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยงการควบคุมภายใน และการกำกับดูแลอย่างเป็นระบบ (สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2561)

จากการดำเนินงานของสถาบันพหุศาสตร์เกี่ยวกับงานตรวจสอบภายในที่ผ่านมา พบปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของงานตรวจสอบภายในหลายประการ อาทิ ข้อมูลและเอกสารต่าง ๆ ที่จำเป็นต้องใช้ในงานตรวจสอบภายในถูกจัดเก็บอย่างกระจัดกระจาย ทำให้เสียเวลารวบรวมข้อมูล และต้องใช้บุคลากรจำนวนมากในการจัดเตรียมข้อมูลและเอกสารล่วงหน้า ส่งผลต่อการปฏิบัติหน้าที่หลักของบุคลากรเหล่านั้น นอกจากนี้ยังพบว่าข้อมูลและเอกสารที่รวบรวมมานั้น ขาดความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน อีกทั้งผู้ตรวจสอบภายในไม่สามารถตรวจสอบข้อมูลผ่านระบบออนไลน์ได้ ทำให้ไม่สะดวกในการปฏิบัติงาน

โดยที่ เทคโนโลยีดิจิทัล (Digital Technology) เป็นกระบวนการพัฒนาสิ่งที่มีอยู่เดิม ให้มีความรวดเร็ว สะดวกสบาย ลดขั้นตอนยุ่งยาก สามารถทำให้การทำงานขององค์กรมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น (สุพรรณิรัตน์ รุ่งโรจน์มงคล, 2563) การนำเทคโนโลยีดิจิทัลซึ่งเป็นการนำเครื่องมือ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และแอปพลิเคชัน เข้ามาช่วยพัฒนากระบวนการทำงานในองค์กรให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน (ชัยสิทธิ์ กอบัวแก้ว, ม.ป.ป.) โดยเป็นการปรับใช้กับงานตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ในยุคดิจิทัล เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดิจิทัล (Digital Transformation) ในองค์กร เป็นการได้ข้อมูลที่มีปริมาณเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว เพื่อการตัดสินใจแบบเรียลไทม์ (Real Time) และอ้างอิงตามข้อมูลเชิงลึก ทำให้เพิ่มประสิทธิภาพอย่างต่อเนื่อง สามารถเพิ่มความร่วมมือในการทำงานทั้งภายในและภายนอกองค์กรด้วยกระบวนการที่มีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังช่วยลดต้นทุนการดำเนินงาน และปรับปรุงคุณภาพให้ดีขึ้น (Sganzerla *et al.*, 2016) นอกจากนี้จะช่วยมหาวิทยาลัยบรรลุตามวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย และวัตถุประสงค์ในการพัฒนามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ด้วยการตรวจสอบ ประเมิน และปรับปรุงประสิทธิภาพของกระบวนการบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน การกำกับดูแลกิจการที่ดี และการปฏิบัติตาม กฎระเบียบ ข้อบังคับ ประกาศ และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานอย่างเป็นระบบ (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2564ก)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบและพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งเป็นระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการดำเนินงานตรวจสอบภายใน และบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ อีกทั้งยังช่วยสนับสนุนการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงขององค์กรที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการการทำงาน นำไปสู่การบริหารจัดการองค์กรเพื่อมุ่งสู่ความเป็นเลิศ และสนับสนุนการ

ขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2564)

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
2. เพื่อประเมินผลระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้ตรวจสอบภายใน และบุคลากรสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายใน จำนวนรวมทั้งสิ้น 24 คน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรที่ผ่านการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Selection) จำนวน 10 คน ประกอบด้วย ผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 2 คน และบุคลากรสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายใน จำนวน 8 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย ประกอบด้วย

1. เครื่องมือที่ใช้ในการพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้แก่

1.1 ฟิเชอร์ (PHP) เป็นภาษาหลักในการพัฒนาเว็บ โดยผู้วิจัยเลือกใช้ PHP 7.0 (PHP Hypertext Preprocessor) เนื่องจากเป็นโปรแกรมภาษาคอมพิวเตอร์ระดับสูง สามารถใช้งานในระบบเครือข่ายอินเทอร์เน็ตได้ มีความสามารถสูง และสามารถประมวลผลออกมาในรูปแบบ HTML (The PHP Group, 2022)

1.2 มายเอสคิวแอลไอ (MySQLi) หรือ MySQL Improved เป็นส่วนขยายมาจาก MySQL ใช้สำหรับบริหารจัดการฐานข้อมูล (กฤษพล กระบวนรัตน์, 2562)

1.3 บูทสแตรป เฟรมเวิร์ก (Bootstrap Framework) ใช้ในการกำหนดรูปแบบการแสดงผลของภาษา HTML โดยมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาเว็บไซต์สำหรับอุปกรณ์พกพาที่ตอบสนองต่ออุปกรณ์เคลื่อนที่ เพื่อสนับสนุนการรองรับการแสดงผลเว็บได้กับทุกอุปกรณ์ ทำให้เขียนเว็บเพียงครั้งเดียวก็สามารถนำไปรันผ่านบราวเซอร์ได้ทั้งบนมือถือ แท็บเล็ต และพีซีโดยไม่ต้องเขียนใหม่ (กฤษพล กระบวนรัตน์, 2562)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินผลการใช้งานระบบ ได้แก่

2.1 แบบประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน โดยใช้ระบบงานเดิมและระบบงานใหม่ ประกอบด้วย ระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบภายใน จำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายใน กระบวนการกำกับ ติดตาม และควบคุมความเสี่ยง แบบประเมินผ่านการตรวจสอบพิจารณาปรับแก้ จากที่ปรึกษาทางวิจัยให้มีความเหมาะสม และนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

2.2 แบบประเมินความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List) และเติมคำในช่องว่าง

ตอนที่ 2 ความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ (สุวิมล ว่องวานิช, 2562) ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก

ระดับ 3 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อย

ระดับ 1 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด

แบบสอบถามผ่านการตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยตรวจสอบความสอดคล้องรายด้าน (Item Object Congruence, IOC) และดำเนินการปรับปรุงแบบสอบถามให้มีความเหมาะสมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 คน พบว่า ค่าเฉลี่ยของดัชนีความสอดคล้องรายด้านเท่ากับ 0.80 ถึง 1.00 จากนั้น นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้ว ทดลองใช้ (Pretest) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างแต่มีบริบทใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างในงานวิจัย จำนวน 5 คน และหาค่าความเชื่อมั่น โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach, 1970) ได้ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ 0.96

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงาน

เป็นการศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการตรวจสอบภายในสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ผ่านมามีผลศึกษาความต้องการของผู้ใช้งานระบบเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาสนับสนุนการทำงานในด้านการตรวจสอบ

2. การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

จากการวิเคราะห์กระบวนการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่ผ่านมามีพบกิจกรรมที่ต้องตรวจสอบภายใน รวมถึงเอกสารที่ใช้ประกอบการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ดังนี้

2.1 การติดตามผลการตรวจสอบภายใน ซึ่งก่อน ประกอบด้วย รายงานผลการตรวจสอบครั้งก่อน โดยมีเอกสารหลักฐานการดำเนินงานของกองทุนส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย เอกสาร/หลักฐานประกอบการดำเนินงาน และการเบิกจ่ายของโครงการวิจัยและโครงการบริการวิชาการ

2.2 การดำเนินงานด้านการรับ-นำส่งเงิน ประกอบด้วย เอกสารเกี่ยวกับการรับ และการนำส่ง/นำฝากเงิน สำเนาใบเสร็จรับเงิน มช.1 และใบเสร็จรับเงินอื่น ๆ ทะเบียนคุมใบเสร็จรับเงิน/รายงานการใช้ใบเสร็จรับเงิน สมุดบัญชีเงินฝาก เงินฝากธนาคาร สมุดบัญชีแยกประเภท และทะเบียนคุมต่าง ๆ สมุดคู่ฝากธนาคารทุกบัญชี และ Statement รายการ เงินคงเหลือประจำวัน หลักฐานการนำเงินส่งกองคลัง/สำเนาใบนำฝากธนาคาร หนังสือแจ้งการโอนเงินของหน่วยงานกองคลัง และขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flowchart) ด้านการรับ-ส่งเงินของสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2.3 การดำเนินงานด้านงานวิจัย ประกอบด้วย เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงิน ด้านงานวิจัยทุกแหล่งทุน ข้อตกลงในการรับทุน/สัญญาการดำเนินงานโครงการ รายงานความก้าวหน้า รายงานวิจัย ฉบับสมบูรณ์/หนังสือแจ้งส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ หนังสือขอขยายระยะเวลาการทำวิจัย (กรณีไม่แล้วเสร็จตามข้อตกลง) หนังสือติดตาม เร่งรัด (กรณีการดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามข้อตกลง) หนังสือขอยุติการดำเนินงานโครงการวิจัย เอกสารหลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน หลักฐานการรับเงินจากแหล่งทุน/ใบแจ้งการโอนเงิน หลักฐานการนำส่งเงินสมทบกองทุนสนับสนุนงานวิจัย ผลงานวิจัยที่ได้รับการตีพิมพ์ระดับชาติและระดับนานาชาติ และการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

2.4 การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ ประกอบด้วย เอกสารเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเบิกจ่ายเงิน รายละเอียดโครงการที่รับมอบอำนาจจากมหาวิทยาลัยและรายงานผลการดำเนินงานโครงการทุก 6 เดือน ข้อตกลงในการรับทุนอุดหนุนโครงการ/สัญญาการดำเนินงานต่าง ๆ รายงานความก้าวหน้าของโครงการ รายงานฉบับสมบูรณ์/หนังสือแจ้งส่งรายงานฉบับสมบูรณ์ หนังสือขอขยายระยะเวลาการดำเนินการ (กรณีไม่แล้วเสร็จตามข้อตกลง) หนังสือติดตาม เร่งรัด (กรณีการดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามข้อตกลง) หลักฐานการรับเงินจากแหล่งทุน/ใบแจ้งการโอนเงิน หลักฐานการรับเงินจากแหล่งทุน/ใบแจ้งการโอนเงิน หลักฐานแจ้งโอนเงินจากสำนักงานบริหารงานวิจัย เอกสาร/หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงินโครงการ

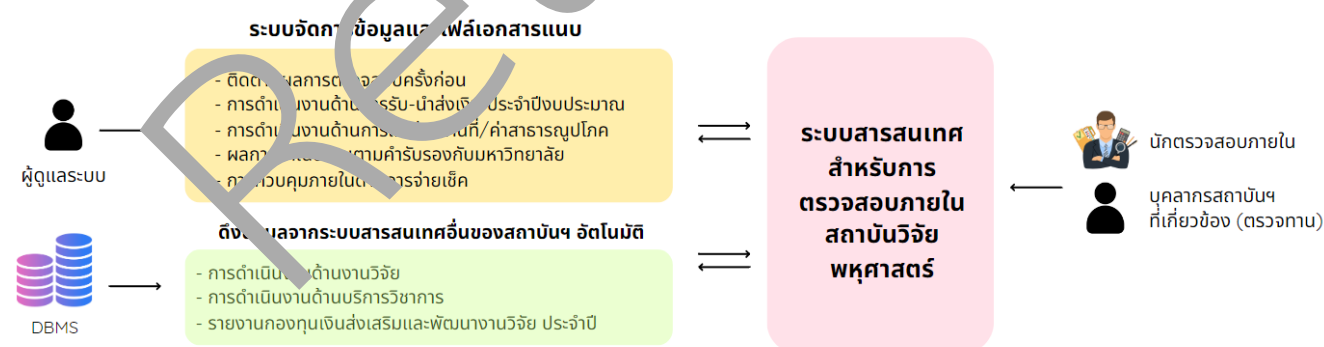
2.5 การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่/ค่าสาธารณูปโภค ประกอบด้วย การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่การดำเนินงานด้านระบบบริหารจัดการลูกหนี้ (รายได้ค่าเช่า และค่าสาธารณูปโภค)

2.6 รายงานกองทุนเงินส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยประจำปี ประกอบด้วย หลักฐานการดำเนินงานของกองทุนเงินส่งเสริมและพัฒนางานวิจัย หลักฐานการรับเงิน เอกสาร/หลักฐานประกอบการเบิกจ่ายเงิน และ เอกสารอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

2.7 ผลการดำเนินงานตามคำรับรองกับมหาวิทยาลัย ประกอบด้วย รายงานผลการดำเนินงานตามระบบแผนงาน/โครงการเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ (OKRs) รายงานผลการดำเนินงานประจำปี รายงานการประชุมคณะกรรมการอำนวยการ ผลงานความก้าวหน้าโดยรวมที่มีความโดดเด่นของสถาบันฯ ข้อมูลโครงสร้างองค์กร และข้อมูลบุคลากร

2.8 การควบคุมภายในด้านการจ่ายเช็ค ประกอบด้วย เอกสารเกี่ยวกับการควบคุมภายในด้านการจ่ายเช็คทะเบียนคุมการจ่ายเช็ค และขั้นตอนการปฏิบัติงาน (Flowchart) ด้านการเบิกจ่ายเช็ค

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรค รวมถึงการวิเคราะห์ประเด็นหลักที่สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ จะต้องจัดเตรียมเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงได้ออกแบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการข้อมูลรายละเอียดพร้อมแนบเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องตามประเด็นการตรวจสอบ โดยจัดเก็บไว้บนฐานข้อมูลกลาง รวมถึงบูรณาการข้อมูลดิจิทัลจากระบบสารสนเทศอื่น ๆ ของสถาบันฯ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สำหรับใช้ขับเคลื่อนการตรวจสอบภายในด้วยกลไกข้อมูลชุดเดียวกัน ดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 ผังการทำงานของระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

3. การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

เป็นขั้นตอนการเขียนโปรแกรม (Coding) เพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในตามคุณลักษณะที่ได้ออกแบบไว้ เขียนโปรแกรมโดยใช้ภาษาพีเอชพี (PHP) ใช้มายเอสคิวแอลไอ (MySQLi) ในการบริหาร

จัดการฐานข้อมูล ใช้บูทสแตรป เฟรมเวิร์ค (Bootstrap Framework) ในการจัดรูปแบบเว็บไซต์ และใช้เอพีไอ (API) ในการดึงข้อมูลจากระบบสารสนเทศอื่น ๆ ที่มีอยู่ของสถาบันพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์และลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน สำหรับใช้ขับเคลื่อนการตรวจสอบภายในด้วยกลไกข้อมูลชุดเดียวกัน

4. การทดสอบระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

ทดสอบการใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน โดยบุคลากรของสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายใน และทวนสอบความถูกต้องของข้อมูล หากพบข้อผิดพลาดหรือข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการใช้งานระบบฯ เพิ่มเติม จะได้ปรับปรุงแก้ไข จนทำให้ระบบฯ พร้อมใช้งาน

5. การติดตั้งและใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

ติดตั้งระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน จำแนกสิทธิการเข้าใช้งานระบบฯ และ อนุญาตการใช้งานระบบฯ ให้แก่ผู้ตรวจสอบภายใน โดยระบบฯ ได้ถูกนำไปใช้งานจริงในการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ 2566

6. การประเมินผลระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

การประเมินผลระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน แบ่งออกเป็น 2 แนวทางหลัก ได้แก่ ประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน และการประเมินความพึงพอใจในระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจในการใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน ด้วยค่าเฉลี่ย (mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation: SD) และแปลความหมายของค่าเฉลี่ยตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้ (สุวิมล ร่องวาณิช, 2562)

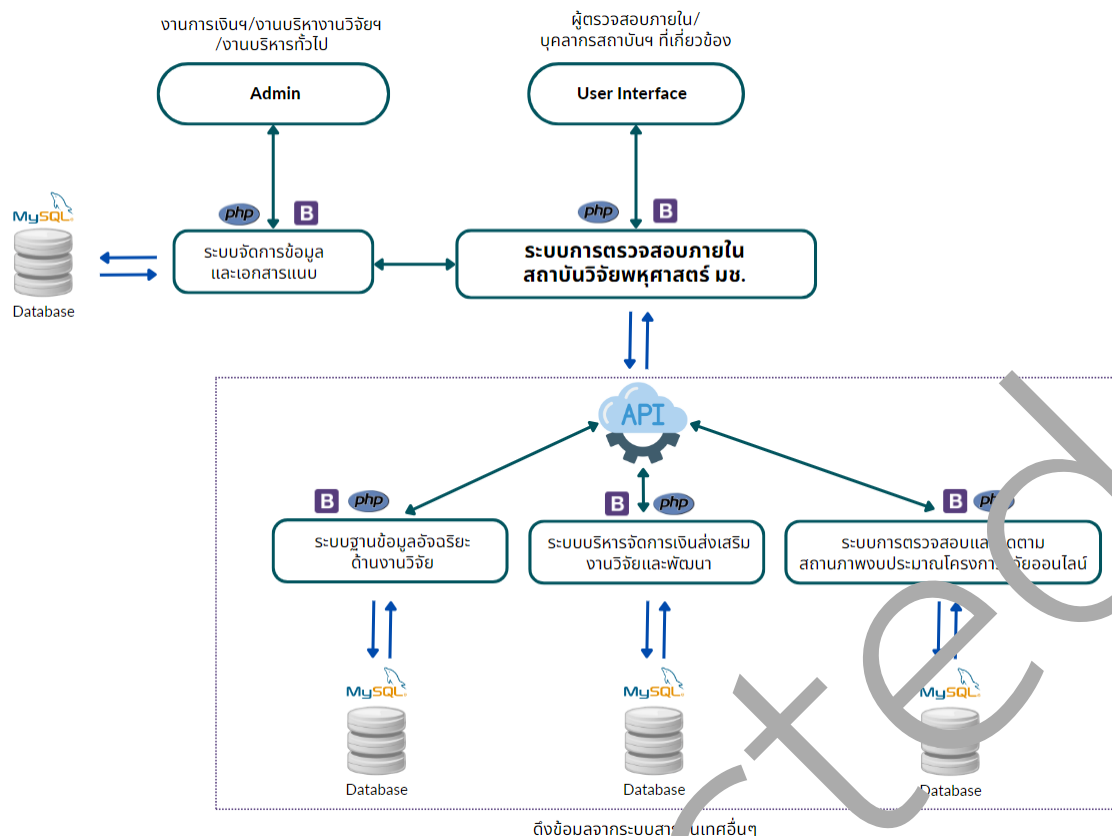
- ค่าเฉลี่ย 4.51 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับมากที่สุด
- ค่าเฉลี่ย 3.51 - 4.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับมาก
- ค่าเฉลี่ย 2.51 - 3.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับปานกลาง
- ค่าเฉลี่ย 1.51 - 2.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับน้อย
- ค่าเฉลี่ย 1.00 - 1.50 หมายถึง เห็นด้วยกับข้อความนั้นระดับน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

ผลการดำเนินงานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน ตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการพัฒนาสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

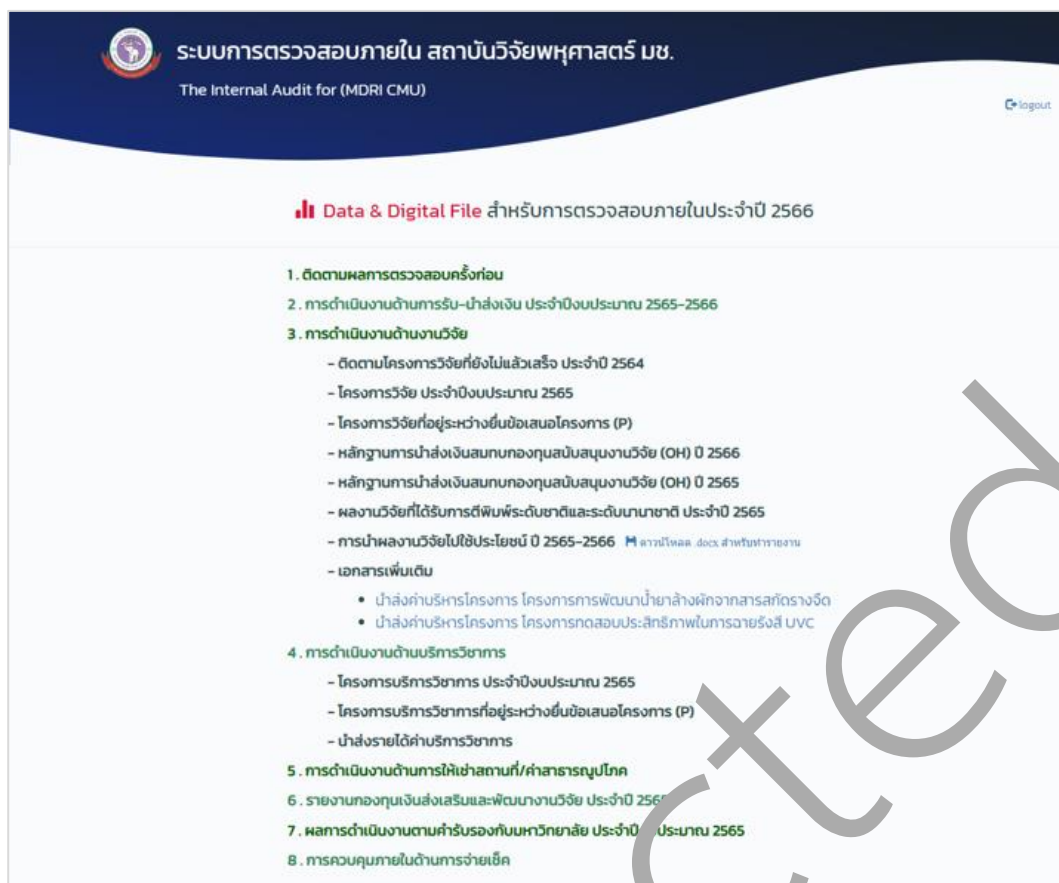
ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพฤกษศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถูกออกแบบและพัฒนาให้ทำงานบนสถาปัตยกรรมระบบดังแสดงในภาพที่ 2 โดยที่ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในมีเครือข่ายเชื่อมโยงกับระบบงานอื่นของสถาบันฯ ทำให้ทุกระบบงานสามารถติดต่อและใช้ข้อมูลร่วมกัน ลดการทำงานซ้ำซ้อน และขับเคลื่อนการทำงานของระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน โดยมีรายละเอียดการทำงานของระบบ ดังนี้

ภาพที่ 2 สถาปัตยกรรมของระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

1. ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน ประกอบด้วย 1) ผู้ดูแลระบบฯ ทำหน้าที่จัดการข้อมูลระบบฯ 2) บุคลากรสถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับงานตรวจสอบภายใน และ 3) นักตรวจสอบภายในจากสำนักงานตรวจสอบภายใน ทำหน้าที่ตรวจสอบภายในผ่านระบบออนไลน์ โดยก่อนเข้าใช้งานระบบฯ ทุกครั้ง ผู้ใช้งานระบบฯ จะต้องยืนยันตัวตน (Authentication) ด้วยรหัสผ่าน (Password) เพื่อเข้าใช้งานระบบฯ ตามสิทธิที่ได้รับ (Authorization)

2. ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประกอบด้วย 8 ประเด็นการตรวจสอบ ได้แก่ 1) ติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน 2) การดำเนินงานด้านการรับ-นำส่งเงิน 3) การดำเนินงานด้านงานวิจัย 4) การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ 5) การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่/ค่าสาธารณูปโภค 6) การยกย่องทุนเงินส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยประจำปี 7) ผลการดำเนินงานตามคำรับรองกับมหาวิทยาลัย 8) การควบคุมภายในด้านการจ่ายเช็ค ดังภาพที่ 3 แสดงหน้าหลักของระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพุทธศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ภาพที่ 3 แสดงหน้าหลักของระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

3. ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สามารถเรียกดูรายละเอียดข้อมูลของแต่ละประเด็นการตรวจสอบ โดยการคลิกที่ระบบงานย่อยที่ผู้ใช้งานระบบมีสิทธิเข้าถึงข้อมูล เช่น เมื่อคลิกที่ระบบงานย่อย การดำเนินงานด้านงานวิจัย-โครงการวิจัย ประจำปีงบประมาณ 2565 จะทำให้ผู้ใช้งานระบบฯ สามารถเข้าถึงข้อมูลโครงการวิจัย โดยผู้ใช้งานระบบฯ สามารถสืบค้นข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับโครงการวิจัยด้วยการระบุคำสำคัญ (Keyword) ในช่องการค้นหา (Search) ดังภาพที่ 4 แสดงตัวอย่างการสืบค้นข้อมูลโครงการวิจัยประจำปี 2565 โดยระบุคำสำคัญ จิงหรีด ซึ่งจะทำให้จอภาพแสดงโครงการวิจัยทั้งหมดที่มีคำว่า จิงหรีด ในชื่อโครงการวิจัย และเมื่อผู้ใช้งานระบบฯ คลิกที่โครงการวิจัยใด ระบบฯ จะเรียกใช้ข้อมูลจากระบบงานอื่นของสถาบันฯ ได้แก่ ระบบฐานข้อมูลอัจฉริยะด้านงานวิจัย ระบบบริหารจัดการเงินส่งเสริมงานวิจัยและพัฒนา ระบบการตรวจสอบและติดตามสถานภาพงบประมาณโครงการวิจัยออนไลน์ เพื่อนำมาประมวลผล จัดรูปแบบ และแสดงรายละเอียดของโครงการวิจัยนั้นสำหรับการตรวจสอบภายใน ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 5

+ รายรับ-รายจ่าย										
ลำดับ	วันที่	รายการ	เลขที่เอกสาร	ประเภทเช็ค	วันที่เช็ค	เลขที่เช็ค	รายรับ	หมวดรายจ่าย	รายจ่าย	OH
1.	05/10/2565	รับฝากเงินค่า OH จวด 2	สำเนาธนาคาร	เช็ค			245,140.0	ค่าตอบแทน	0.00	-
2.	05/10/2565	ถอนเงินรับฝาก ค่า OH ง	1660	เช็ค			0.00	ค่าบริหารโคร	1,980.20	OH
3.	05/10/2565	รับฝากเงินค่า OH จวด 2	สำเนาธนาคาร	เช็ค			67,500.00	ค่าตอบแทน	0.00	-
4.	05/10/2565	ถอนเงินรับฝาก ค่า OH ง	1120	เช็ค			0.00	ค่าบริหารโคร	60,885.00	OH
5.	10/10/2565	ยืมเงิน คชจ. กิจกรรม cap	1726	เช็ค	10/10/65	20465674	0.00	เงินเดือน	5,000.00	-
6.	18/10/2565	รับฝากเงินค่า OH จวด 4	สำเนาธนาคาร	เช็ค			11,360.00	ค่าตอบแทน	0.00	-
7.	18/10/2565	รับฝากเงินค่า OH จวด4 ร	สำเนาธนาคาร	เช็ค			65,000.00	ค่าตอบแทน	0.00	-
8.	18/10/2565	ถอนเงินรับฝาก ค่า OH ง	1718	เช็ค			0.00	ค่าบริหารโคร	10,564.80	OH
9.	18/10/2565	ถอนเงินรับฝาก ค่า OH ง	1717	เช็ค			0.00	ค่าบริหารโคร	60,450.00	OH

Upload ใบเสร็จรับเงิน

แบบเอกสาร :	Choose File No file chosen
เอกสารเดิม :	frd-2566-2.pdf ✖ ลบ
แบบเอกสาร OH :	Choose File No file chosen
เอกสารเดิม OH :	frd-2566-2-oh.pdf ✖ ลบ

ส่วนที่ 2 ผลจากการใช้ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

การนำระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มาใช้งาน ก่อให้เกิดผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายในขององค์กร เนื่องจาก ระบบที่พัฒนาขึ้นช่วยให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังนี้

1. ผลการประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน

ผลการประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยใช้ระบบงานเดิม และระบบงานใหม่ ในประเด็น ระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการ ตรวจสอบภายใน จำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายใน กระบวนการกำกับ ติดตาม และควบคุมความเสี่ยง และการตรวจสอบผ่านช่องทางออนไลน์ แสดงรายละเอียดใน ตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน โดยใช้ระบบงานเดิม และระบบงานใหม่

คุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน	ผลที่ได้จากการใช้ระบบ	
	ระบบงานเดิม	ระบบงานใหม่
ระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบ 1 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย)	2 สัปดาห์	ไม่ต้องเตรียม
จำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ 1 ครั้ง (ค่าเฉลี่ย)	70 ฉบับ	ไม่ใช้กระดาษ
มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และควบคุมความเสี่ยง	×	✓
การตรวจสอบผ่านช่องทางออนไลน์	×	✓

จากตารางที่ 1 จะเห็นได้ว่า ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยลดระยะเวลาในการดำเนินการเตรียมเอกสารในการตรวจสอบภายใน ช่วยลดขั้นตอนที่ยากและซับซ้อน ที่ใช้ในการทำงาน มีความสะดวกและรวดเร็วมากยิ่งขึ้น ช่วยลดความเสี่ยงและเพิ่มความปลอดภัยผ่านกระบวนการควบคุม ติดตาม และกำกับดูแล นอกจากนี้ยังช่วยเพิ่มความสะดวกสบายในการดำเนินการต่าง ๆ

2. ผลการประเมินความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

ผลการประเมินความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 90.0 และส่วนใหญ่อยู่ในช่วงอายุ 41-50 ปี จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 โดยเป็นผู้ตรวจสอบภายใน จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 20.0 และที่เหลือเป็นบุคลากรสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ หน่วยการเงิน หน่วยบัญชี หน่วยบริหารงานวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ หน่วยบริการวิชาการ หน่วย One Stop Service หน่วยธุรการและทรัพยากรบุคคล หน่วยนโยบายและแผน และประกันคุณภาพ และหน่วยพัสดุ โดยที่ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจระบบสารสนเทศ สำหรับการตรวจสอบภายใน ด้านตรงตามความต้องการ (Function Requirement) ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability) ด้านประสิทธิภาพ (Performance) ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security) และด้านการใช้งานระบบโดยรวม แสดงรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ผลการประเมินความพึงพอใจการใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน

ความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ด้านตรงตามความต้องการ (Function Requirement)	4.60	0.51	มากที่สุด
ด้านความง่ายต่อการใช้งาน (Usability)	4.80	0.42	มากที่สุด
ด้านประสิทธิภาพ (Performance)	4.50	0.52	มาก
ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล (Security)	4.60	0.51	มากที่สุด
ด้านการใช้งานระบบโดยรวม	4.80	0.42	มากที่สุด
ค่าเฉลี่ยรวม	4.66	0.47	มากที่สุด

จากตารางที่ 2 จะเห็นได้ว่า ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งประกอบด้วยผู้ตรวจสอบภายใน และบุคลากรหน่วยงานต่าง ๆ ของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ที่มีความเกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในของสถาบันฯ มีความพึงพอใจระบบโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน ด้านการใช้งานระบบโดยรวม โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.80 รองลงมา คือ ด้านตรงตามความต้องการ ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และด้านประสิทธิภาพ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.60 4.60 และ 4.50 ตามลำดับ

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้ ได้ศึกษาและพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยเริ่มจากการศึกษา วิเคราะห์ปัญหา และความต้องการของผู้ใช้งาน ซึ่งพบว่า การจัดเก็บ และการจัดการข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในเป็นปัญหาสำคัญ ที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน ผู้วิจัยจึงได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการรวบรวมและจัดการข้อมูลให้เป็นระบบ โดยพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในประจำปีงบประมาณ 2566 ซึ่งประกอบด้วย 8 ประเด็นการตรวจสอบ ได้แก่ 1) ติดตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน 2) การดำเนินงานด้านการรับ-นำส่งเงิน 3) การดำเนินงานด้านงานวิจัย 4) การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ 5) การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่/ค่าสาธารณูปโภค 6) รายงานกองทุนเงินคงเสริมแผนงานงานวิจัยประจำปี 7) ผลการดำเนินงานตามคำรับรองกับมหาวิทยาลัย 8) การควบคุมภายในด้านการจ่ายเช็ค

ผลการการประเมินระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า 1) คุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายในโดยใช้การทำงานของระบบสารสนเทศ สำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ ช่วยลดระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบ ลดจำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบ มีกระบวนการกำกับ ติดตาม และควบคุมความเสี่ยง และสามารถตรวจสอบผ่านช่องทางออนไลน์ 2) ผู้ใช้งานระบบมีความพึงพอใจต่อระบบโดยรวม อยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยของความพึงพอใจสูงสุด ได้แก่ ด้านความง่ายต่อการใช้งาน ด้านการใช้งานระบบโดยรวม รองลงมา คือ ด้านตรงตามความต้องการ ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล และด้านประสิทธิภาพ

อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัย การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้นำมาอภิปรายผลการวิจัย ตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

1. การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ผู้วิจัยได้ศึกษาปัญหาและอุปสรรคของการตรวจสอบภายใน พบว่า กระบวนการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ในอดีต จำเป็นต้องจัดเตรียมข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบภายในล่วงหน้า โดยที่ข้อมูลและเอกสารดังกล่าวมีจำนวนมาก และถูกจัดเก็บอย่างกระจัดกระจาย ทำให้ต้องเสียกำลังคนจำนวนมาก ต้องเสียเวลาในการจัดเตรียมเอกสารดังกล่าวล่วงหน้า ข้อมูลและเอกสารที่รวบรวมและจัดเตรียมนั้น ขาดความสมบูรณ์ ถูกต้อง ครบถ้วน ผู้วิจัยจึงได้นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ ทำให้ได้ระบบสารสนเทศสำหรับการบริหารจัดการข้อมูลของระบบ รวมถึงการบูรณาการข้อมูลดิจิทัลกับระบบสารสนเทศอื่นของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดิจิทัลที่เพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงานตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยระบบที่พัฒนาขึ้นนี้ ประกอบด้วย 8 ประเด็นการตรวจสอบ ได้แก่ 1) การปฏิบัติตามผลการตรวจสอบครั้งก่อน 2) การดำเนินงานด้านการรับ-นำส่งเงิน 3) การดำเนินงานด้านงานวิจัย 4) การดำเนินงานโครงการบริการวิชาการ 5) การดำเนินงานด้านการให้เข้าสถานที่/ค่าสาธารณูปโภค 6) รายงานกองทุนเงินส่งเสริมและพัฒนางานวิจัยประจำปี 7) ผลการดำเนินงานตามคำรับรองกับมหาวิทยาลัย และ 8) การควบคุมภายในด้านอัตรากำลัง โดยที่แต่ละประเด็น ต้องใช้เอกสารประกอบการตรวจสอบภายในจากหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก ดังนั้น การนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในกระบวนการตรวจสอบภายใน จึงช่วยพัฒนาระบบการทำงานในการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในด้านการสื่อสาร การปฏิบัติงาน และการทำงานร่วมกัน (ทับทิมทอง กอบัวแก้ว, ม.ป.ป.) ทำให้ได้ระบบสารสนเทศที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ส่งผลต่อประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วราลักษณ์ มิ่งขวัญ และศิริเดช คำสุพรหม (2560) พบว่า ระบบสารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งในการเพิ่มประสิทธิผลของการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน และสอดคล้องกับ วิมลสิริ ศรีสมุทร (2560) ที่ได้นำระบบสารสนเทศเข้ามาช่วยในการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน ซึ่งช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของงานตรวจสอบภายใน เช่นเดียวกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี (2563) ที่ได้พัฒนาระบบการตรวจสอบภายในออนไลน์ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน

2. การประเมินผลระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ผลการประเมินคุณภาพของการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ พบว่า ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ช่วยลดระยะเวลาจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบภายใน ลดจำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายใน มีกระบวนการกำกับติดตามและควบคุมความเสี่ยง และสามารถตรวจสอบภายในผ่านช่องทางออนไลน์ ทั้งนี้เนื่องจาก ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีระบบจัดการฐานข้อมูลที่มีคุณภาพ มีประสิทธิภาพ ช่วยลดการเก็บข้อมูลซ้ำซ้อน และมีเครือข่ายเชื่อมโยงระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ กับระบบงานของหน่วยงานอื่น ทำให้สามารถเข้าถึงฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ได้ข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายในที่สมบูรณ์ ถูกต้องตรงกัน (Consistency) ช่วยลดระยะเวลาที่ต้องใช้ในการจัดเตรียมเอกสารก่อนการตรวจสอบภายใน ลดความผิดพลาดอันเนื่องมาจากการทำงานของมนุษย์ (Human Error) โดยที่ ข้อมูล สารสนเทศเหล่านั้น ถูกจัดเก็บในรูปแบบดิจิทัล จึงช่วยลดจำนวนเอกสารที่ใช้ในการตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังมีระบบการดูแลรักษาความมั่นคงปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ป้องกันข้อมูลเสียหายและ

สูญหาย โดยผู้ใช้งานระบบต้องผ่านการพิสูจน์ตัวตนด้วยรหัสผ่าน จึงจะได้รับอนุญาตให้เข้าใช้งานระบบตามสิทธิที่ได้รับ (Hoffer *et al.*, 2015; Sganzerla *et al.*, 2016)

ในส่วนของผลการประเมินความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีความพึงพอใจต่อระบบโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.66 เมื่อพิจารณาระดับความพึงพอใจรายด้าน พบว่า ผู้ใช้งานระบบมีความพึงพอใจระดับมากที่สุด ด้านความง่ายต่อการใช้งาน ด้านการใช้งานระบบโดยรวม ด้านตรงตามความต้องการ ด้านการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล ส่วนด้านประสิทธิภาพนั้น ผู้ใช้งานระบบมีความพึงพอใจในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจาก ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ถูกออกแบบและพัฒนาให้ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาช่วยในการทำงาน มีฐานข้อมูลของระบบ และสามารถเข้าถึงระบบฐานข้อมูลของหน่วยงานอื่นผ่านระบบการจัดการฐานข้อมูลที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ใช้งานระบบสามารถเรียกใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อนำไปใช้งาน ได้ตรงตามความต้องการ ข้อมูลมีความถูกต้อง ครบถ้วน ลัดระยะเวลาและลดจำนวนบุคลากรที่จำเป็นต้องใช้ในการจัดเตรียมข้อมูลให้เสร็จเรียบร้อยก่อนกำหนดการตรวจสอบภายใน ลดปริมาณการใช้กระดาษในการดำเนินงาน และเพิ่มความสะดวกรวดเร็ว ให้แก่ผู้ใช้งานระบบในกระบวนการตรวจสอบภายใน นอกจากนี้ ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังมีการจัดการความปลอดภัยข้อมูล โดยการป้องกันผู้ไม่มีสิทธิเข้าถึงหรือแก้ไขข้อมูล ซึ่งจะสร้างความเสียหายหรือสูญหายให้แก่ข้อมูลของระบบ แต่ยังคงขาดระบบแจ้งเตือนเมื่อมีผู้ใช้งานระบบเข้าถึงฐานข้อมูลของระบบ ซึ่งเป็นการควบคุมการเปลี่ยนแปลงแก้ไขระบบ ที่ส่งผลต่อความถูกต้องของข้อมูลและประสิทธิภาพของระบบ (พลพฐ ปิยวรรณ และกัญญิณีธี นิธิโรจน์ธน์, 2557) จึงอาจเป็นสาเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้ผู้ใช้งานระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในมีความพึงพอใจระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายในด้านประสิทธิภาพอยู่ในระดับที่ต่ำ มาด้าเป็น ๆ ทุกด้าน และสอดคล้องกับข้อเสนอแนะเพิ่มเติมของผู้ใช้งานระบบที่มีความกังวลเกี่ยวกับการปรับเพิ่มเติม หรือเปลี่ยนแปลงแก้ไขข้อมูล เอกสาร หลักฐานสำคัญที่ถูกบันทึกไว้บนระบบ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการทำงานของระบบด้วยเช่นกัน

จะเห็นได้ว่า ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถแก้ปัญหาและอุปสรรคของการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ในอดีต ซึ่งเป็นกระบวนการที่มีความซับซ้อน ต้องจัดเตรียมข้อมูลปริมาณมากจากหลายหน่วยงาน อาทิ หน่วยการเงิน หน่วยบัญชี หน่วยบริหารงานวิจัยและวิเทศสัมพันธ์ หน่วยบริการวิชาการ หน่วย One Stop Service หน่วยธุรการและทรัพยากรบุคคล หน่วยนโยบายและแผนและประกันคุณภาพ หน่วยพัสดุ จึงมีความเสี่ยงที่จะเกิดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลที่น่าไปสู่ผลการประเมินหรือผลการดำเนินงานที่ผิดพลาดได้ ดังนั้น การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งมีการจัดการข้อมูลสำหรับการตรวจสอบภายในอย่างมีประสิทธิภาพ จึงช่วยเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการตรวจสอบภายในของสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สร้างความพึงพอใจให้แก่ผู้ใช้งานระบบฯ และเป็นนวัตกรรมการพัฒนาระบบสารสนเทศระดับองค์กรที่เอื้อให้เกิดการบูรณาการการทำงาน สามารถรองรับการทำงานข้ามส่วนงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ สนับสนุนการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ. 2566 – 2570) (มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2564ข)

ข้อเสนอแนะในการนำผลงานวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ผู้วิจัยและผู้ที่เกี่ยวข้องระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สามารถนำผลงานวิจัยนี้ไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนและการดำเนินการต่อไปได้

2. หน่วยงานหรือองค์กรต่าง ๆ สามารถนำผลงานวิจัยนี้ ไปพัฒนาและประยุกต์ใช้เพื่อการบริหารจัดการระบบการตรวจสอบภายในขององค์กรให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ยังขาดระบบการแจ้งเตือนเมื่อมีผู้ใช้งานระบบเข้าถึงฐานข้อมูลของระบบ ในการวิจัยครั้งต่อไปนั้น ผู้วิจัยควรพัฒนาให้มีระบบการแจ้งเตือนไปยังผู้ที่เกี่ยวข้องโดยทันทีที่ระบบได้รับข้อมูลเพิ่มเติม หรือข้อมูลถูกเปลี่ยนแปลงแก้ไข ในช่วงระยะเวลาการตรวจสอบภายใน

2. การประเมินผลการใช้งานระบบ ผู้วิจัยควรเพิ่มการประเมินเปรียบเทียบระหว่างระบบงานเดิม และระบบงานใหม่ ในประเด็นฟังก์ชันการทำงานของระบบ การใช้งานของระบบ ความถูกต้องของผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ การประเมินด้านความปลอดภัย และคู่มือการใช้งาน โดยเป็นการประเมินผลการใช้งานระบบ จากผู้เชี่ยวชาญ และผู้ใช้งานระบบทุกกลุ่ม

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหาร บุคลากรสถาบันวิจัยพหุศาสตร์ ผู้ตรวจสอบภายในจากสำนักงานการตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำ ให้ความร่วมมือ จนทำให้การพัฒนาระบบสารสนเทศสำหรับการตรวจสอบภายใน สถาบันวิจัยพหุศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ สำเร็จลุล่วงไปอย่างดี

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม*. กรุงเทพฯ: กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร.
- กฤษณ พลภวรัตน์. (2562). *รายงานการวิจัย ระบบบริหารจัดการการปฏิบัติราชการของบุคลากร*. สำนักคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ทับทิมทอง กอบัวแก้ว. (ม.ป.ป.). *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล*. สืบค้นจาก https://eledu.ssru.ac.th/subtimthong_ko/pluginfile.php/374/mod_resource/content/1/ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับเทคโนโลยีดิจิทัล.pdf
- พลธู ปิยวรรณ, และ กันธิณี นิชเวงนันทน์. (2557). *ระบบสารสนเทศทางการบัญชี* (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: วิทยาลัยพัฒนวิทย์.
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2564ก). *ข้อบังคับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ว่าด้วยการตรวจสอบภายในของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พ.ศ.2564*. สืบค้นจาก http://audit.oop.cmu.ac.th/?page_id=734
- มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. (2564ข). *แผนพัฒนาการศึกษามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ระยะที่ 13 (พ.ศ.2566-2570)*. เชียงใหม่: กองแผนงาน มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี. (2563). *การพัฒนาระบบการตรวจสอบภายในออนไลน์*. สืบค้นจาก <https://beta.sut.ac.th/iau/event/2150>
- วรลักษณ์ มิ่งขวัญ, และ ศิริเดช คำสุพรหม. (2560). องค์ประกอบการเพิ่มประสิทธิผลของการปฏิบัติงานการตรวจสอบภายใน มุมมองของผู้รับตรวจของสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ. *วารสารสุทธิปริทัศน์*, 31(99), 233–245.

วิมลศิริ ศรีสมุทร. (2560). การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการติดตามผลการตรวจสอบภายใน. *วารสารมหิดล R2R e-Journal*, 6(1), 124–132.

สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง. (2561). *การตรวจสอบภายใน*. กรุงเทพฯ: กลุ่มตรวจสอบภายใน สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง.

สุพรรณิรัตน์ รุ่งนงนุช. (2563). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการใช้งานเทคโนโลยีดิจิทัลในการบริหารทรัพยากรมนุษย์ของพนักงานธนาคารของรัฐขนาดใหญ่ ABC (การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุวิมล ว่องวานิช. (2562). *การวิจัยประเมินความต้องการจำเป็น* (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Cronbach, L. J. (1970). *Essentials of psychological testing* (3rd ed.). Harper and Row.

Hoffer, J., Venkataraman, R., & Topi, H. (2015). *Modern database management* (12th ed.). Pearson.

Sganzerla, C., Seixas, C., & Conti, A. (2016). Disruptive innovation in digital mining. *Procedia Engineering*, 138, 64–71.

The PHP Group. (2022). *PHP manual*. สืบค้นจาก <https://www.php.net/manual/en/preface.php>